

Nro.

117.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 20go Sierpnia 1794.

Gazety CX.

AUSTRYA.

Zdarzenia wojenne.

Podług relacyi Xięcia de Koburg z główney Kwatery *Fouron le Comte* nadesłaney, wczasie wyparowania nieprzyjaciela z miasta *Leodjum*, który się był na przedmieściach od *Spaa* ulokował, i przez most rzeki *Ourty* został wyruszo-
nym, mieliśmy stratę w zabitych 162.

B 6

lu-

ludzi, i 12. koni, w ranionych 109 ludzi i 19 koni, w wziętych w niewolę 103. i 8. koni.

D. 30. Lipca przedsięwziął był nieprzyjaciel rekognoskowanie z infanteryą i Kawaleryą przeciw naszey z drugiey strony *Mozy* postawionej pikiecie przed *Viset*, a tu była mała utarczka.

Na doszłą wiadomość, iakoby nieprzyjaciel opuścił *Tongern* rozkazał Jenerał *Kray* d. 1. Sierpnia Majorowi *Löpert* z 300. kawaleryi czynić rekognoskowanie. Major ów znalazł pikietę nieprzyjacielską przed *Tongern*, i kazał huzaróm swym na nią uderzyć, gdzie z nieprzyjaciół kilku zabitych, kilku ranionych, a 1. złapany został. Potém Major *Löppert* posunął się pod *Tongern*, gdzie nieprzyjacielska awantgarda pod niebem obozowała. Na uczyniony allarm ruszyło ku nam 800. nieprzyjacielskiej iazdy, i odparli naszą dywizyę aż do *Herderen*, po nadeszłym atoli dla naszych posiłku, nieprzyjaciel się nazad reytował.

Przy tey okoliczności Jenerał *Kray* rekognoskuiąc dowiedział się że za *Mia-*
stem

stem *Tongern* stoi oboz nieprzyjacielskiej piechoty, lecz między *Tongern* i *Leodyum* 5. tylko Reymentów Kawaleryi się znajduje.

Jenerał Purncznik *Latour* oznaymił, że nieprzyjaciel w *Neuf-Chateau* bardzo się wzmacnia, i że *Rocbefort* opanował.

D. 2. Sierpnia ukazały się między *Herderen* i *Rymps* 2. mocne nieprzyjacielskie Dywizye, na których fukkurs zdaleka 3. Reymenta Kawaleryi maszerowały. Obydwie te kolumny zdążały przeciw Dywizyi Jenerała *Kray* na obserwacye tam postawioney. Czułość naszych forpocztów odkryła wcześniej zbliżenie się nieprzyjaciela. Dlatego Jenerał *Kray* przyprowadził wcześniej 2. dywizye Kawaleryi na fukkurs, i na skrzydła nieprzyjacielskie nieiaką liczbę wysłał. Nieprzyjaciel uczynił był na naszych żwawy attak, lecz przez fukkursującą dywizyę był odparty, i aż do *Herderen* scigany; a tak prawa kolumna nieprzyjacielska do *Tongern* się reytowała. Tu z naszych kilku było rannionych, nieprzyjaciel zaś 3. stracił,

POL-

Z Warszawy d. 5. Sierpnia.

Naczelnik *Kościuszko* z swą armią w obozie oszańcowanym stoi dotychczas i zaślania *Warszawę*. Naprzeciw obozu Naczelnika stoi armia rosyjska pod Komendą *Chruszczowa i Denisowa*, tudzież Pruska 15,000. licząca pod Komendą Jenerała *Schwerin* i Królewską. Od owe-
go czasu, gdy Jenerał *Zajączek* w okolicy *Woli* założył oboz, Prusacy z największą potęgą ku niemu się obrócili. Główna kwatery ich była pierwey w *Opalinie*.

D. 27. Lipca udało się im było opanować *Wolę*, lecz przez Jenerała *Zajączka* wyparowani zostali. Wczasie tego ataku moskale zbliżyli się byli podobnie, lecz odparci zostali przez Jenerała *Mokranowskiego*, który z tey okolicy korzystając posunął się daley.

D. 30. Lipca Prusacy znowu po przypuszczonym ataku opanowali *Wolę*, i od tego czasu bezprzestanne są utarczki, albowiem Jenerał *Zajączek* przeszkadza usiłuię wysypaniu bateryi, aby tak nieprzyjaciel nie nabył sposobności bom-
bar-

bardowania przedmieścia Warszawskiego z tey strony.

Z drugiey strony Wisły przy brzegach *Narwy i Bugu* Prusacy od różnych Dywizyi Jenerała *Cichockiego* szczęśliwie byli wstrzymani. D. 20. Lipca Jenerał Pruski *Schönfeld* chciał się przez *Narwę* przeprawić przy wsiach *Modolinie i Zegrzu*, kanonada była z stron obydwóch, a lubo nasi usunęli się byli nieco przemagającycy się, a nieprzyjaciel opanował był nasze baterye, w nocy atoli znów przypuściwszy nań attak, z niemłą stratą jego wyparli go, i do swego stanowiska cofnąć się przymusili.

D. 2. przed południem przyśłał Jenerał Kommanderujący Pruski *Schmerin* do *Orłowskiego* Kommandanta Warszawskiego następujące wezwanie:

„Stan oblężenia, w którym została *Warszawa*, i sposoby, których woyska Króla Jmci Pruskiego i Imperatorowy Rosyjskiej zaczęły używać, do wzięcia oney, nie zostawiają mieszkańcom miasta tego, tylko wybór Kapitulatory przyzwoitey, albo blizkiego zniszczenia. Tę tedy alternatywę mam zlecenie od Króla Jmci Pruskiego proponować dzisiaj przez WMCPana mieszkańcom *Warsza-*

wy

my. Jeżeli nie odstąpią od projektu przy-
dłużenia obrony tego miasta, i ociągac
się będą do dni kilku, pogorszą nieskoń-
czenie los, który ich czeka. Woyska,
którym Król Pan moy każe wniść do
miasta, zaślwią od wszelkiego niebespie-
czeństwa życia i własności spokojnych
mieszkańców, a przykład, który dały
gdzie indziej, nie może zostawiać żadney
wątpliwości, o nienaruszeniu tego przy-
rzeczenia. Ale gdyby uporczywy odpór
ściągnął na nich kontynuacyą nieszczęść,
na które ich wystawiają, powinienem u-
przedzić WMCPana: iż nic niepotrafi
obronić mieszkańców miasta Jego, i ich
majątków, od sprawiedliwej zemsty
dwóch woysk.

Jest to pierwszy i ostatni raz, w któ-
rym wolno mi jest mówić o Kapitulacyi.
Król Jmć Pruski spodziewa się, iż w
przeciągu 24. godzin licząc od 2. Sier-
pnia z południa do dnia intrzyszego tey-
że godziny odbierze odpowiedź na List
fwoy, który pisał do Króla Jmci Pol-
skiego, równie i na ten, który ia piszę
z jego rozkazu. Mam honor zostawać z
doskonałym upoważeniem &c.

Sbwerin.

No

Na takowe wezwanie Kommendant Warszawski *Orłowski* odpowiedział następującym sposobem:

„ Odebrałem List WMCPana, spieszę się z doniesieniem: iż lubo jestem Kommendantem garnizonu Warszawskiego, Mieszkańcy jednak tego Miasta są zupełnie niedependujący od mieysca, które mi jest powierzone. Samym nawet Mieszkańcom iako przez pozycję wojska RPtey pod Kommendą Naczelnika *Kościuszki* nie będącym w stanie Kapitulowania, przypisywać bynajmniej nie należy odpór niniejszy, którego doznawiają wojska Króla Jmci Pruskiego. Mam honor bydź &c.

Orłowski.

Sam zaś Król Pruski tegoż samego dnia pisał List pod *Wolą* datowany do naszego Króla w następujących wyrazach:

„ Pozycya, którą zajmują wojska otaczające Warszawę, i sposoby skuteczne, których zaczynają używać do wzięcia oney, musiały przekonać W. K. Mość, iż los tego miasta nie jest już więcej wątpliwym. Poddanie się prędkie, i ścisła karność, którą zachować każe wojskom moim przeznaczonym wniść do Warszawy, zapewnią życie i własność

sność wszystkich spokojnych mieszkań-
ców tej Stolicy. Odrzucenie pierwszej
i ostatniej rekwizycji poddania się, któ-
re Jenerał *Schwerin* przesłał do Komen-
danta *Warszawskiego* ściągnie nieochy-
bnie, i usprawiedliwi nawet wszystkie
okropne ostateczności, na które expo-
nują miasto otwarte, które przez swoy
upór ściągnęłoby okropność oblężenia,
i zemstę obydwóch wóysk. Jeżeli poło-
żenie, w którym się znajduiesz W. K.
Mość pozwoli mu uwiadomić Mieszkań-
ców *Warszawy* o tej alternatywie, ie-
żeli im będzie zostawione wolne namyśle-
nie się, przewiduję wcześniej i z nie-
zmiernem ukontentowaniem, że W.
K. Mość stanieś się ich Ośwobodzicie-
lem; w przeciwném zdarzeniu żałować
będę tém bardziej nieużyteczność tego
kroku, iż nie będę już w przypadku po-
wtarzania go więcej pomimo nayżyw-
szą chęć, którą mam ocalenia W. K.
Mość, i wszystkich tych, których
związki krwi, i oddanie się dla Niego,
powołały do otaczania osoby Jego. Racz
W. K. Mość przyjąć w każdém zda-
rzeniu wyraz naywyższego szacunku, z
którym jestem &c.

Fryderyk Wilhelm.

*Odpowiedź Króla Polskiego w następu-
jącym Numerze.*